

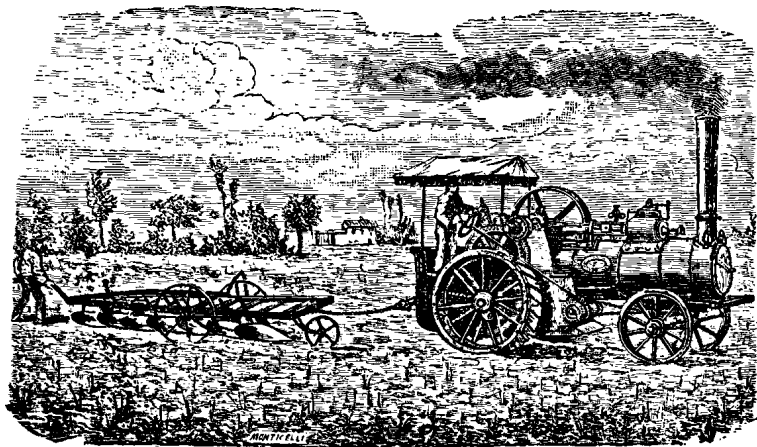
ՉԵՐԵՋԱ ԱՐՕՐԱԴԻՐ ՇՈԴԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԻՆ

Եթէ մէկն ըսելու ըլլայ՝ թէ ներկայ դարս՝ դար է փորձառական մեքենականութեան, պարզ և յայտնի ճշմարտութիւն մ'ըսած պիտի ըլլայ: Մեքենականութիւնն ամէն տեղ կը մտնէ. նախ ձեռագործական արուեստից աս, պարէզը մտաւ, և կրնայ ըսուիլ՝ որ հիմայ ամենայն ճարտարարուեստը՝ մեքենայիք կը կատարուին. որով կարգն եկած է երկրագործութեան, և այս

ասպարիզին մէջ ալ մեծ յառաջադիմութեամբ կը մրցի:

Իտալիա՝ որ թէպէտ նոյն ասպարիզին մէջ մրցողաց յետամնացներէն մին էր, բայց օրէ օր մեքենական երկանց մէջ հռչակ կը ստանայ. և այս վերջին ժամանակներս Չերեշա արօրագիր շոգեշարժ մեքենայով՝ փառաւոր փորձ մը տուաւ իր այս զարդացման:

Այս արօրագիր մեքենայն ընդունեւ.

ՉԵՐԵՋԱ արօրագիր շոգեշարժ գործին:

լութիւն պիտի դառնէ ամէն յառաջացեալ ազգաց մէջ, մրցելով Հովարտի առաջանաւոր մեքենային գրութեան հետ. որոյ կը վկայէ իտալիոյ երկրագործութեան, արուեստից և վաճառականութեան պայտօնէին նոր որոշողութիւնն, որ Գուբինի համագոյցային արուեստահանդիսին մէջ՝ ի յոյց դրուած արօրագիր մեքենայից վրայ արուած

վճուոց համեմատ, նորհեց Բիալենցուցի Պ. Պետրուս Չերեզայի՝ արժամք միտալ մը և 3000 ֆրանք առ ՚ի վարձ:

Իտալիոյ մեքենական յաղթութիւնն յայսմ կը կայանայ՝ որ այս գործին կատարելագոյն է քան զանգղիական մեքենայն Հովարտի, որ մինչև հիմայ այս տեսակ մեքենայից մէջ ամենէն աւելի լաւագոյնն, յարմարն և զօրաւորն

կը համարուէր: Թէպէտ Հովարտ ալ արծաթ միտալ ընդունեցաւ 'ի մրցման, բայց 1000 ֆրանք միայն վարձք ընդունեցաւ: Էւ այս յայտնի կը ցուցնէ՝ որ Չերեզա ահաւոր և դժուարայաղթ ակոյեան մ'ունէր 'ի Հովարտ. բայց այսու հանդերձ իւր մեքենայն յաղթեց:

Հոս ճգրիտ պատկերը կը ներկայացնենք անոնց՝ որ կը փափաքին ճանչնալ և աչքի առջև ունենալ այս վարձատրեալ մեքենային ստուերագիծը, համառօտ նկարագիր մ'ընեով:

Լուծանելի ամենէն դժուարին խնդիրներէն մին էր՝ անիւները այնպէս շինել՝ որ հողին մէջ չխրին, և Չերեզա գերազանց կերպով լուծեց զայս, չարժիչ անիւները լայն չրինակօք շինելով: Էւ որպէս զի մեքենան կարենայ նաև թաց և սիզաւէտ երկրի վրայ ևս գործել, անուոց շրջանակներն այնպէս շինեց, որ ըստ պիտոյից՝ ամենայն դուրսեմամբ կարենան սուր ծայրեր և կամ երկաթեայ կտրոցներ յարմարցուիլ, որոնք անուոց ճառագայթից ուղղութեամբ ցցուած են. և այս ցցուեալ մասունքն երկրի մէջ մասփանցելով՝ անուոց թէ երկրի վրայ սահիլը կ'արգելուն և թէ միանգամայն ինքնիրենց վրայ շրջիլը:

Տարբերական անուոց գրութիւն մը, որ շարժիչ անիւներուն հաղորդուած է, կը դիւրացնէ մեքենագործին ուղղելու շոգեշարժ մեքենան՝ որ և իյէ շարժմամբ և կամ թաւալմամբ, ա-

ռանց բնաւ ժամանակ կորսնցընելու: Բազմաթորն՝ մեքենային հետ շղթաներով միացած է, և կողմնակի երկայնութեամբ՝ մեքենային առանցից ուղղութեան վրայ դրուած, այնպէս որ արօրուած հողն՝ յաջորդ շրջանին մէջ կրկին չ'արօրագրուիր: Դիւրաւար լրծակի մը ձեռք՝ հողագործն կրնայ կանոնաւորել աշխատութեան խորութիւնը, և կամ արօրագրութիւնը ընդ միջի կամ դադրեցնել, առանց ամենէն մեքենային ընթացից ընդհատու մըն պատճառելու:

Օրուան մէջ երկուքէն մինչև չորս հարիւրակալ կրնայ արօրագրել գործին, 15-40 հարիւրորդամեղր խորութեամբ, կիսով չափ աւելի խնայողութիւն կ'ըլլուի ծախսոց, կենդանեաց միջոցով եղած արօրագրութենէն. թէ գիշեր և թէ ցորեկ կրնայ գործածուիլ այս մեքենայն, նաև փոքր անդաստանոց մէջ, նոյն իսկ նաև երբ ծառոց շարքեր գլուխին անոնց մէջ:

Պ. Չերեզա ֆուդայի մեքենայն կըրնայ նաև առաստանաւոր գրութեամբ արօրագրել, երբ անձրեկ ժամանակ և կամ ճախճախուտ երկիրներու մէջ գործածուի. կրնայ ծառայել նաև սովորական ճամբաներու վրայ կառաց փոխադրութեան, ցորեն ծնծելու, չորցընելու, աղալու, փայտեր սղոյեղու, և ուրիշ որ և իյէ աշխատութեանց, որոնք կ'որելի են նաև սովորական շոգեշարժ մեքենաներով կատարուիլ:

